

»Dober dan, Marko, sinček planinček, kje si hodil, kje si bil?« — mu kličejo čebelice.

»Ja, kje? Mami sem pomagal, ker toliko trpi, a ima samo dve roki. Zdaj grem pa k očki.«

»No, zaspanček, skoro da si še piruhe zaspal!« pozdravi Markca oče, ko ravno krmi čebelice.

»Ej očka, pa nisem zaspanček! Delal sem pri mami v kuhinji, ker ima samo dve roki, zdaj bom pa še pri tebi. Samo povej, kaj!«

Že koplje Marko na svoji gredici. Čudovito hitro se mu vdaja prst. Očka ga gleda, in veselo mu je srce...

Pa je spet čudovito zapelo v zvoniku pri cerkvi. A mama pri oknu: »Marko, hitro!«

Kako po bliskovo je bil Marko v kuhinji! Košek na ramo pa desno roko mami! Pot v cerkev mu je kakor pot v paradiž.

Solnčna, velikonočna pesem naj odmeva v njegovem življenju!

Matko Krevh:

Kobac in Kobacka.

Kdo je to? — Ha, ha, ne veste? — Jaz pa vem in vam povem, če mi da vsak pet jabolk in deset orehov.

Ker pa sami radi jeste in zobljete, pa bodi — povem vam zastonj!

Kobac in Kobacka sta bila Čezejnova otroka, Lipej in Katica, brat in sestra.

Kakšna sta bila? me spet vprašujete. Oba sta bila šolarja, oba slabo zapisana, oba sta imela v vedenju slab red. Ponekod je bila sestra pridnejša nego bratec, narobe pa redkokdaj. Lipej in Katica sta bila oba dosti zanikarna. Rekli so jima: Kobac in Kobacka. Bila sta pač čez dan navadno brez nadzorstva, kajti oče je hodil v tovarno, mama pa k sosedu na dnino. Tam je pa slaba vzgoja, kjer so otroci prepuščeni zgolj samim sebi. Lipej in Katica sta bila sicer dobrega srca, a razposajena, da bi ju bil sosed včasih rad zvezal ter postavil v koruzo za strašilo. Njuna angela varuha sta imela kaj težko službo. Često sta si zakrivala oči, ker ju je bilo sram razposajenega Lipeja in lažnive Katice. Angela varuha žaliti je pa greh, in zato je Bog oba poredneža kaznoval. Kako se je to zgodilo, povem v svarilo vsem, ki so podobni Lipeju in Katici.

Lipej je imel grdo navado, da je rad oponašal berače in stare ljudi. Tudi svojega dedeka. Oponašati je pa lastnost opice. Gotovo to ni lepa čednost, in zato se smejimo opicam. Človeka, ki posnema opico v oponašanju, pomilujemo. Lipej je nekoč zadremal v šoli. Kimal je kakor starček. Naenkrat pa se je preveč zagnal z glavo ter tresnil s čelom v klop, da se mu je kar zablistalo. — Tega bliska se je Lipej tako prestrašil, da ni nikdar več zadremal v šoli.

Druga kazen. Lipej ni maral čuka. Slišal je praviti, da je čuk mrtvaški ptič, ki naznanja smrt. V svoji otročji pameti se je hudoval nad tem povsem nedolžnim ptičem ter ga hotel ubiti. Ker je pa čuk ptič, ki leta po zraku, in je bil tedaj Lipej še majhen deček, ki je hodil po zemlji, ni mogel drugače do čuka kakor s kamenčki. Znano pa je menda vsem, ki razločujejo piko od vejice, da se oglašča čuk v mraku, ker je ponočna ptica. Nekega večera se je čuk spet oglasil na orehu, ki stoji sredi Čezej-novega dvorišča. Lipej pa hajdi nad njega! »Pokazal ti bom, ti vpijat, klicati smrt!« Tako je zaklical Lipej pa iskal kamenčkov po dvorišču. Na dvorišču se res najde marsikaj, kar je v mraku podobno kamenčku. Nekaj takega je pobral Lipej, pa ni bil kamenček, temveč... oh, kako naj povem — nekaj takega je bilo, kar celo kokoš pusti pri miru, čeravno je bilo nedavno njeno. Lipej je vrgel tisto reč proč ter zaklical: »O, grdobija!« Šel je potem, da si umije roko, a nikomur ni nič povedal, kaj se mu je pripetilo. Čuk je pa od takrat vsak večer čukal na orehu, ne da bi komu prinesel smrt, ker je to prazna vera.

Tretja kazen. Lipej je posebno rad plezal na drevesa. Komur seže pamet vsaj do konca nosu, ve, da se pri plezanju trga obleka, predvsem pa hlače. Koliko hlačic so že na tak način strgali predrzni plezalci! Kdo ve, če ni med temi plezalci tudi kak čitatelj »Vrtca«? — Pa to še ni najhujše, dasiravno so taki poredneži po lepi navadi poplačani od očeta z leskovko. Najhujše in najgrše je to, če stikajo plezalci za gnezdi ter kradejo ptičjim mamicam njih mladiče ali pa odganjajo mladičem starše, da ne morejo nakrmiti mladičev, ki potem od lakote poginejo. Grdo, zelo grdo je to in tudi greh. — Lipej je poslušal dva součena, ki sta se pogovarjala o ptičjih gnezdi in o jajčkih, ki sta jih našla. Gregec, ki je bil najzanimarnejši učenec v šoli, se je celo pohvalil, da je našel negodne mladiče, ki jih je pozneje pometal mački.

Lipej se je sicer zgrozil ob tej sirovosti, vendar ga je gnala radovednost, da je sklenil, poiskati si kakšno ptičje gnezdo ter se poigrati z mladiči. Ob prvi ugodni priliki jo je pobrisal v gozd. Tam je stezal svoj vrat tako dolgo po deblih smrek in hojk, da je iztaknil precej veliko gnezdo, koder so bili po vsej priliki mladiči. Zadrnil si je hlačke ter smuknil na drevo. Plezal je ko veverica. Kmalu je bil ob gnezdu. Ker so ga pa ovirale bodičaste veje, ni mogel pogledati v gnezdo. Segel je z roko vanje, toda ojoj! Kakor da ga je kdo sunil z nožem v roko, s tako silo je kljunil razjarjeni jastreb Lipeja. V silnem strahu je zdrknil po deblu dol na tla. Pri tem pa so se mu nateknile hlačke na ostro vejo, reklo je res! in od Lipeja je viselo pol hlačk. Jojeka, kaj bo pa zdaj? — Kaj li je bilo? Pela je brezovka, in skelela je roka skoro štirinajst dni. Od takrat pa Lipej ni stikal več za ptičjimi gnezdi in se je tudi drugače poboljšal. Iz porednega paglavca je postal pridni Lipej.

Kaj, pa s Katico, Lipejevo sestrice?

Tri grde lastnosti je imela: bila je lažniva, trmoglava ter klepetava. Res, grde lastnosti je imela, povrh je bila še gluha za vse lepe opomine staršev in gospodične učiteljice. Kdor pa ne uboga staršev in njih namest-

nikov, učiteljev, tega kaznuje Bog, ki je dal deset zapovedi. Kakor jih marsikatera učenka ne zna, tako jih tudi Katica ni znala. Treba je bilo nevidne božje šibe, ki veliko bolj skeli nego brezovka ali leskovka. Tej šibi pravimo božja kazen.

Katica je bila tako hudobno lažniva, da ji je bilo vseeno, ali se je zlagala staršem ali učiteljem ali pa tujemu človeku. V šoli se je lažnivo izgovarjala, da se ni imela časa učiti, ker je morala doma težko delati, kopati, žeti, grabiti ali karkoli. Seveda! Pri tem pa še robca ali predpasnika ni bila voljna oprati. Doma se je na prigovarjanje mame, naj se uči, vedno izgovarjala, da mora pisati težke naloge ter se učiti dolgih pesmic na pamet. Vse pa je bila sama laž, zakaj Katica je hodila šele drugo leto v šolo.

Nekega gospoda je prosila za miloščino, češ, očeta nima več, mama pa so bolni. Ali ni bila res hudobna ta Katica? Bog bi jo bil lahko kaznoval, da bi njena laž ne bila več laž, ampak bridka resnica. Imel pa je veliko usmiljenje z malopridno Katico. Zato jo je kaznoval zelo milo.

Katica je bila nekoč sama doma. Kakor imajo navado hudobni otroci, je tudi ona rada stikala. Spomnila se je, da imajo mama na podstrešju orehe in suhe hruške. Poželela jih je, zato se je brž v diru napotila gor. Ker pa so bile stopnice stare in že trhle, se ji je srednja stopnica prelomila. Katica je omahnila ter zdrčala na tla. Padla je na glavo. Ker pa ni jezika pravočasno umaknila — rada se je namreč oblizovala — se je ugriznila v jezik tako močno, da je imela potem mahoma polna usta krvi. Joj, kako jo je skelel jezik! Tri tedne ni mogla skoro nič govoriti, še jesti le malo. Gospod katehet pa so ji rekli: Vidiš, Katica, to je kazen za tvojo lažnivost.

Od botre je dobila Katica lepo piško za god. Zelo vesela je bila svoje »čopke«, kakor je nazivala piško. Na skrbi je imela tudi mamine piške in kokoši, a čopka ji je bila čez vse. Mamine putke je pa zanemarjala, a svojo krmila venomer tako, da jo je morala mama pokarati, češ, če jo boš tako krmila, ti bo poginila.

»Kaj bo poginila,« je ugovarjala trmoglava Katica »saj ni svinja«.

»Kdor ne uboga, ga tepe nadloga,« so pripomnili mati ter odšli na vrt.

Čopka je čez dva dni zbolela. Katica je vse poskusila, da bi jo ohranila pri življenju. Prosila je mamo koristnih nasvetov — a prepoznal. Tretjega dne čopka že ni več mogla zobati; na večer se je zvrnila, dvakrat se krčevito stresla in poginila.

Bridko jokajoči Katici so rekli mama: »Zaradi tvoje trmoglavosti ti je poginila čopka.«

»Nikoli več ne bom trmoglava,« je obljubila Katica ter se zares poboljšala.

Tretja grda lastnost Katičina je bila pa klepetavost. Znano je, da se razvijejo iz klepetavih deklic grde, povsod osovražene klepetulje, ki s svojim jezikom več škodujejo nego vojak v vojni z mečem ali s puško. Klepetav jezik nikomur ne prizanese; loti se vsakega človeka kakor osa, ki se vsede na vsako hruško, da ji izpije sladki sok. Klepetulja je podobna raglji v stolpu, klopotcu v vinogradu, kači-klopotači in kozi, ki tako grdo mekeče. Oj deklice, le klepetulje nikar ne postanite, zakaj klepetulje so najgrše ženske na svetu. Vsak se jih boji, vsak pred njimi beži. Katica je bila na tem, da postane prava klepetulja. V šoli je bila najglasnejša zlobudravka, doma pa se je prav uspešno kosala s klopotcem, ki ga je pritrdil Lipej na vrhu oreha. Najsi je bila v družbi ali sama, vedno ji je mihal jezik kakor goski rep. Starši so jo zastonj opominjali, v šoli pa nobena kazen ni zalegla. Komaj je prebila Katica eno kazen, že je spet

klepetala ter šepatala s tovarišicami. Pa jo je Bog tudi tu potipal. Neki hudomušnež iz drugega razreda ji je obesil na hrbet listek z napisom »klepetulja«, ne da bi bila Katica to opazila. Ko se je vračala iz šole domov, se ji je vsakdo, ki je videl ta listek na njenem hrbtu, porogljivo smejal. Čudila se je temu Katica, in sram jo je bilo. Šele doma jo je opozoril Lipej na sramotilni listek. Od jeze se je Katica zjokala. Hkrati pa trdno sklenila, da bo odslej krotila svoj jezik. S kraja ji je šlo bolj težko, a s časom je postala prav modra, ker je imela Katica trdno voljo.

Danes je Katica zgledna mladenka. Vse jo spoštuje, mamice pa jo stavijo svojim hčerkam za zgled.

Nihče jima več ne pravi Kobac in Kobacka.

Ivan Albreht:

Vstajenje.

*Pod grmom se trobentica zlati
in zvonček in vijolica se dramita v žioljenje,
in v srca vsa se klic vesel glasi,
klic iz neba oznanja nam: »Vstajenje!«*

*Gospod trpljenja pot je dokončal,
oblast teme premagal je in strl,
v sijaju zmage je iz groba vstal,
ljudem je blodnim pot v nebo odprl.*

*V ljubezni božje žaru zdaj še mi
se dvignimo iz groba nagnenj zlih in zmot,
da v svitu večnem duh se razbistri
in najde k Bogu pravo, varno pot!*

*Pod grmom se trobentica zlati
in zvonček in vijolica smehljata se žioljenju,
po stvarstvu vsem se božji klic glasi,
da prerodi za večnost nas v vstajenju.*

